

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Ndob/45/2023
Identifikačné číslo spisu: 6121508342
Dátum vydania rozhodnutia: 24.01.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6121508342.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti: PM TEAM, s.r.o., Bratislava, Odborárska 23, IČO: 36 816 671, zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Kováčikom, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Laurinská 3, IČO: 53 286 090, proti žalovanej obchodnej spoločnosti: CFX, a.s., Trenčín, Legionárska 1844/77, IČO: 47 975 938, o zaplatenie 9 104, 88 eura s príslušenstvom, v konaní vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B2-25Cb/9/2022, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica vedenom pod sp. zn. 25Up/1694/2021, takto

rozhodol:

Príslušnosť Mestského súdu Bratislava III na prejednanie veci zostala z a c h o v a n á.

Odôvodnenie

1. Súdny spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený z dôvodu nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci z Okresného súdu Banská Bystrica postupom podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“). Mestský súd Bratislava III nesúhlasí s postúpením veci z dôvodu, že platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica z 2. novembra 2021 sp. zn. 25Up/1694/2021 (ďalej len „platobný rozkaz“) mal nadobudnúť právoplatnosť, pretože odpor proti nemu podaný nebol vecne odôvodnený, a preto mal byť podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona o upomínacom konaní odmietnutý, na čo je naďalej kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica. Podľa názoru Mestského súdu Bratislava III nebol odpor bez vecného odôvodnenia Okresným súdom Banská Bystrica vyhodnotený, ktorý mal zisťovať neodôvodnenosť odporu a nemal vec postupovať. Poukázal aj na to, že ustanovenie § 15 ods. 4 zákona o upomínacom konaní neobsahuje námietku žalobcu voči vecne neodôvodnenom odpore ako právnu skutočnosť, na ktorú sa počas konania nemá prihliadať.

2. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších

predpisov (ďalej len „CSP“) prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci nie je dôvodný.

3. Podľa § 11 ods. 4 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v návrhu urobil vyhlásenie podľa § 3 ods. 4, žalovaný musí okrem skutočností podľa odseku 3 v odpore uviesť, či faktúru žalobcu, ktorá sa týka uplatneného nároku, uviedol vo svojom kontrolnom výkaze podľa osobitného predpisu. Ak žalovaný faktúru v kontrolnom výkaze uviedol, na odôvodnenie odporu musí uviesť také skutočnosti, ktoré závažným spôsobom spochybňujú žalobcom uplatnený nárok, a svoje tvrdenia musí v lehote na podanie odporu osvedčiť listinnými dôkazmi, na ktoré sa odvoláva; inak sa odpor nepovažuje za vecne odôvodnený.

4. Podľa § 12 ods. 4 zákona o upomínacom konaní, na účel zistenia skutočností podľa § 11 ods. 4 si súd pred rozhodnutím vyžiada súčinnosť príslušného orgánu.

5. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

6. Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že žalovaná v odpore proti platobnému rozkazu uviedla, že faktúru žalobkyne, ktorá sa týka uplatneného nároku, uviedla vo svojom kontrolnom výkaze, ako to predpokladá prvá veta § 11 ods. 4 zákona o upomínacom konaní (č. l. 20). Okresný súd Banská Bystrica postupom podľa § 12 ods. 4 zákona o upomínacom konaní, ktoré je systematicky upravené v zákone pod rubrikou odmietnutie odporu, zisťoval, či žalovaná skutočne uviedla faktúru žalobkyne, ktorá sa týka uplatneného nároku, vo svojom kontrolnom výkaze (č. l. 24). Z odpovede Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky ako orgánu štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva vyplýva, že tak žalovaná neurobila (č. l. 27). Následne Okresný súd Banská Bystrica podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní vyzval žalobkyňu, aby sa k odporu vyjadrila a navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP (č. l. 32). Žalobkyňa podala návrh na pokračovanie v konaní (č. l. 42), na základe čoho Okresný súd Banská Bystrica podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní postúpil vec Okresnému súdu Bratislava II, ktorému doručila žalobkyňa svoje vyjadrenie k procesným podmienkam v predmetnej sporovej veci namietajúc, že odpor žalovanej nebol vecne odôvodnený, ako to predpokladá § 11 ods. 4 zákona o upomínacom konaní, a preto podľa jej názoru nedošlo k zrušeniu platobného rozkazu podľa druhej vety § 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní (č. l. 103 až 108), na základe čoho namietala aj kauzálnu nepríslušnosť Okresného súdu Bratislava II.

7. V prejednávanej veci považuje najvyšší súd za kľúčové posúdenie, či žalovaná vecne odôvodnila odpor a najmä, či boli splnené podmienky pre prísnejšie posudzovanie vecného odôvodnenia v zmysle druhej vety § 11 ods. 4 zákona o upomínacom konaní. Z odporu vyplýva, že v súvislosti so zmluvou o dielo uzatvorenou medzi stranami sporu žalobkyňa fakturovala určitú sumu za plastové okná, hoci tieto neboli správne vyrobené. Žalovaná odmietala zaplatiť cenu dojednanú v zmluve o dielo až dokiaľ žalobkyňa vady diela neopraví. Žalobkyňa následne vady na plastových oknách odstránila, čím došlo k dodaniu diela, na základe čoho tieto fakturovala druhou faktúrou, ktorá zahŕňala aj práce súvisiace s opravou diela, ktorú podľa názoru žalovanej žalobkyňa nebola oprávnená vystaviť. Z uvedeného vyplýva, že odpor žalovanej obsahuje konkrétne vecné tvrdenia spochybňujúce opodstatnenosť priznanej pohľadávky, a to prinajmenšom vo vzťahu k druhej faktúre, ako aj k príslušenstvu viazaného na prvú faktúru spočívajúceho v úrokoch z omeškania.

8. Čo sa týka povinnosti podľa druhej vety § 11 ods. 4 zákona o upomínacom konaní uviesť také skutočnosti, ktoré závažným spôsobom spochybňujú žalobcom uplatnený nárok a svoje tvrdenia v lehote na podanie odporu osvedčiť listinnými dôkazmi, na ktoré sa odpore odvoláva, touto nebola žalovaná nebola pre úspešné uplatnenie odporu zaťažaná. Hoci žalovaná v odpore uviedla, že faktúru

žalobkyne, ktorá sa týka uplatneného nároku, uviedla vo svojom kontrolnom výkaze, skutočne tak neurobila. Predmetná povinnosť sa totiž neviaže na to, či žalovaná uviedla, že určitá skutočnosť existuje, ale na to, či to tak objektívne je. Na účel jej zistenia slúži § 12 ods. 4 zákona o upomínacom konaní. Okresný súd Banská Bystrica teda nemohol posudzovať vecné odôvodnenie podľa § 11 ods. 4 vety druhej zákona o upomínacom konaní.

9. Posudzovanie odporu pripadá do úvahy pri preskúmaní dôvodov na odmietnutie odporu. Ak upomínací súd nezistí dôvod pre jeho odmietnutie, teda ani ten spočívajúci v absencii vecného odôvodnenia, pre zhmotnenie tohto svojho záveru zákon o upomínacom konaní alebo iný zákon neustanovuje súdu inú možnosť ako pristúpiť k výzve adresovanej žalobkyni podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní. Z tohto postupu implicitne vyplýva, ako upomínací súd posúdil splnenie náležitostí odporu. Pre správnosť procesného postupu sa tak nevyžaduje osobitná písomnosť o výslovných záveroch prijatých v rámci hodnotenia odôvodnenia odporu, resp. náležitostí odporu ako takých. Ani keby žalobkyňa ešte v upomínacom konaní namietala (čo neurobila), že odpor nebol vecne odôvodnený, upomínací súd sa s takou námietkou nemusí osobitne vysporiadať. Takýto postup nie je v rozpore so žiadnym kogentným ustanovením zákona, keďže žiadne výslovne neustanovuje inak. Nemožno ani vychádzať z § 15 ods. 4 zákona o upomínacom konaní, keďže toto odkazuje na tie podania, s ktorými CSP v jeho príslušných ustanoveniach spája určitú aktivitu súdu.

10. V priebehu súdneho konania nadobudli účinnosť zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov (ďalej len „zákon č. 150/2022 Z. z.“) a zákon č. 398/2022 Z. z. ktorým sa mení zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Týmto zákonmi bola zavedená tzv. reforma súdnej mapy, a to s účinnosťou od 1. júna 2023. Pre tieto účely je kľúčové, že bol špecializovaný výkon súdnictva tzv. bratislavskými mestskými súdmi, a to rozdelením agendy piatich súdov v postavení okresného súdu medzi štyri z nich so zánikom len jedného z nich, pričom ostatné boli premenované z okresných na mestské súdy. Tejto špecializácii zodpovedá aj úprava kauzálnej príslušnosti v CSP. Takáto duálna úprava špecializácie predmetných súdov sleduje, aby nielen staré veci, ale aj nové veci v špecializovanej agende boli prejednávané a rozhodované na jednom a tom istom súde. Zároveň sa zákonom č. 371/2004 Z. z. fakticky vytvoril jeden územný obvod pre Bratislavu, v rámci ktorého pôsobia štyri súdy tej istej inštancie, každý príslušný pre osobitnú agendu, resp. jeden z nich pre ostatnú.

11. K postúpeniu veci na Okresný súd Bratislava II došlo do 31. mája 2023. Tento súd bol vzhľadom na adresu sídla žalovanej v čase začatia konania (Bratislava, Astrová 2/A) vecne a miestne príslušným podľa § 12, § 13 a § 15 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. (účinný do 31. mája 2023). Následne však došlo k prechodu výkonu súdnictva v obchodnoprávných veciach zo všetkých tzv. bratislavských okresných súdov na Mestský súd Bratislava III. Zo spisu vyplýva, že výkon súdnictva v tomto spore vykonáva práve Mestský súd Bratislava III. Preto je pre posúdenie príslušnosti súdu potrebné skúmať povahu sporu, ktorý je predmetom konania na danom súde.

12. Strany sporu majú postavenie podnikateľiek podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“), pričom žalobkyňa s podnikateľskou činnosťou súvisiacou okrem iného s výrobou a montážou okien a žalovaná s podnikateľskou činnosťou súvisiacou okrem iného so stavebníctvom. Predmetom právneho vzťahu, z ktorého odvodzuje žalobkyňa svoj nárok, malo byť podľa návrhu na vydanie platobného rozkazu dodanie tovaru s jeho montážou. Z uvedených skutočností najvyšší súd vyvodzuje, že vzťah založený medzi stranami sporu, v ktorom vznikol žalobkyňou v súdnom konaní uplatňovaný nárok, je svojou povahou obchodným záväzkovým vzťahom podľa § 261 ods. 1 ObZ. Medzi stranami nebolo ani sporné, že by sa nejednalo o nárok uplatňovaný z obchodnoprávneho vzťahu. Prvotne vyplýva už zo samotného vyhlásenia urobeného v návrhu na vydanie platobného rozkazu, že sa návrhom uplatňuje obchodnoprávny nárok, z vyčíslenia úrokov z omeškania v sadzbe stanovenej pre omeškanie v obchodných záväzkových vzťahoch a z uplatnenia paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, právo na ktorú vzniká len pri omeškaní dlžníka v obchodných záväzkových vzťahoch.

Sporom vyvolaným z obchodného záväzkového vzťahu sa na účely práva procesného rozumie spor obchodnoprávny, keďže tento nie je bližšie procesnými normami definovaný, pričom práve procesné normy slúžia realizácii hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané a ktorému má byť poskytnutá ochrana. Na účely zákona č. 371/2004 Z. z. tak ide nepochybne o obchodnoprávnu vec.

13. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že Mestský súd Bratislava III je súdom príslušným na prejednanie veci (sporu), ktorý je predmetom konania ním vedenom pod sp. zn. B2-25Cb/9/2022 podľa CSP ako súdom, na ktorý prešiel výkon súdnictva z inak vecne a miestne príslušného súdu ako to predpokladá veta za bodkočiarkou § 471c CSP. Keďže odpor žalovanej proti platobnému rozkazu bol vecne odôvodnený, pričom sa nevyžadovalo prísnejšie posudzovanie jeho odôvodnenia podľa druhej vety § 11 ods. 4 zákona o upomínacom konaní, zostala príslušnosť Mestského súdu Bratislava III na prejednanie veci podľa CSP zachovaná. Nevyžaduje sa teda, aby sa rozhodovalo o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu, na čo by bol inak kauzálne príslušný ako upomínací súd Okresný súd Banská Bystrica podľa § 2 zákona o upomínacom súde.

14. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný, preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.